

REZULTATELE SONDAJULUI

*Opinia reprezentanților instituționali din învățământul
superior,
anul de studii 2019-2020*

Instituții de învățământ superior: 5

Participanți la sondaj: 9 persoane

Septembrie, 2020

Demararea procesului de evaluare externă este urmare a solicitărilor din partea universităților publice și private, care își doresc certificarea programelor de studii din propria ofertă educațională, astfel încât să fie competitive pe piața serviciilor educaționale, atât pe plan național, cât și internațional. În acest mod se creează premise pentru realizarea obiectivului privind asigurarea calității în învățământul superior.

Pe durata anului universitar 2019-2020, sub egida ANACEC, au fost inițiate și organizate activități de evaluare externă a calității în cadrul a 5 instituții de învățământ superior pentru 33 programe de studii superioare. Programele de studii fac parte din diverse domenii, acestea incluzând: Științe umaniste, Științe ale mediului, Inginerie și activități ingineresti, Științe ale educației, Științe economice, Arte și Sănătate.

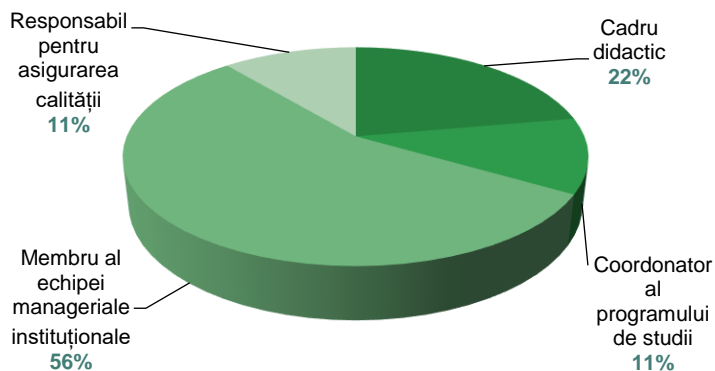
Urmare a procesului de evaluare externă, a fost inițiat sondajul „Opinia reprezentanților instituționali”, care s-a realizat, în perioada iulie-august 2020, acesta fiind adresat tuturor reprezentanților instituționali care au fost implicați în evaluarea programelor de studii. În cele ce urmează, se va prezenta analiza rezultatelor pentru instituțiile de învățământ superior. Sondajul s-a realizat în baza unei chestionări în regim on line, utilizând instrumentul Google Forms. Reprezentanții instituțiilor au fost invitați să se expună cu privire la cele 22 de enunțuri propuse, intervenind cu comentarii și propuneri. În cele ce urmează este prezentată sinteza sondajului în cauză.

Întrebarea 1. Vă rugăm să selectați tipul instituției de învățământ din care faceți parte

Dat fiind faptul că, evaluatorii externi la care se raportează respectiva parte a sondajului, se referă la evaluarea programelor de studii superioare, respectiv originea acestora este doar din instituții de învățământ superior.

Întrebarea 2. Selectați funcția pe care o ocupați în instituție

1.	Cadru didactic	2
2.	Coordonator al programului de studii	1
3.	Membru al echipei manageriale instituționale (rector, prorector, decan)	5
4.	Responsabil pentru asigurarea calității	1

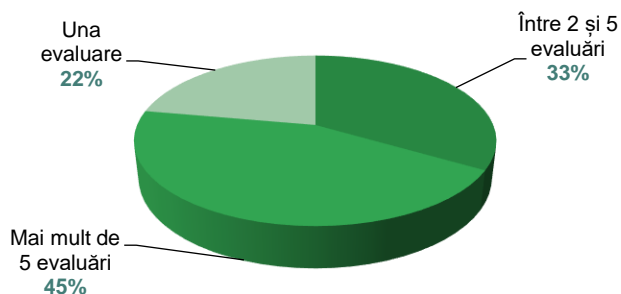

Din datele sondajului se evidențiază faptul, că în numărul total al participanților, ponderea majoritară (56%) revine membrilor echipei manageriale. Această repartizare este explicabilă prin faptul că respectiva categorie este mai numeroasă (include mai multe tipuri de posturi), dar și prin interesul major, manifestat de către membrii echipei manageriale ale instituției. În aceeași ordine de idei, o posibilă explicație ar fi și pentru ponderea mai mare a participării cadrelor didactice, în raport cu coordonatorii de programe și responsabilii pentru asigurarea calității: în orice instituție numărul cadrelor didactice prevalează celor două categorii amintite.

Întrebarea 3. Numărul evaluărilor externe la care ați participat

1.	Între 2 și 5 evaluări	3
----	-----------------------	---

2.	Mai mult de 5 evaluări	4
3.	Una evaluare	2

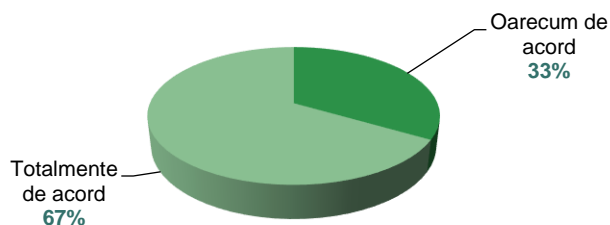

Din analiza datelor referitoare la numărul de evaluări externe, la care au participat respondenții, se observă că 45% dintre aceștia au fost implicați la evaluarea a mai mult de 5 programe de studii, 33% au participat la 2-5 evaluări, iar 22% au participat la o singură evaluare. Rezultatele înregistrate ne permit să facem concluzia, că cel mai probabil, cele 78% care formează participarea la 2 și mai multe evaluări, este generată de membrii echipei manageriale și responsabilii pentru asigurarea calității, care sunt implicați în procesul de evaluare ori de câte ori este evaluat un program de studii din cadrul instituției date.

Primul grup de întrebări, adresate respondenților se referă la **Activitatea Comisiei de evaluare externă**. Acesta însumează șapte itemi, pentru cinci dintre aceștia fiind propuse patru variante de răspuns, și anume: *Totalmente de acord*, *Oarecum de acord*, *Dezacord*, *Nu mă pot pronunța*. În cele ce urmează sunt prezentate rezultatele acestora.

Întrebarea 4. Componența Comisiei de evaluare externă a permis să ia decizii competente și obiective în procesul de evaluare externă

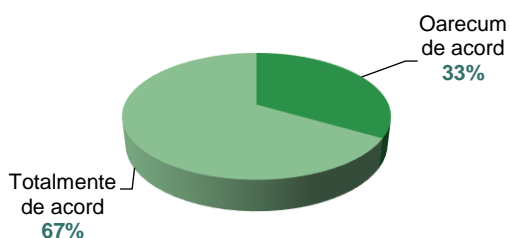
1.	Oarecum de acord	6
2.	Totalmente de acord	18

Competența comisiei de evaluare externă cu privire la luarea deciziilor obiective a fost înalt apreciată de toți respondenții participanți la sondaj. Astfel, din cele patru variante de răspuns propuse, aceștia au optat pentru *Oarecum de acord* cu 33% și *Totalmente de acord* cu 67%. Respectivul rezultate denotă o colaborare la un nivel înalt între membrii comisiei de evaluare și reprezentanții instituției, programul de studii al căreia a fost supus evaluării externe, fapt ce creează premise pentru derularea activităților de evaluare externă în condiții de maximă eficiență.

Întrebarea 5. Membrii Comisiei de evaluare au fost suficient de pregătiți pentru vizita de evaluare?

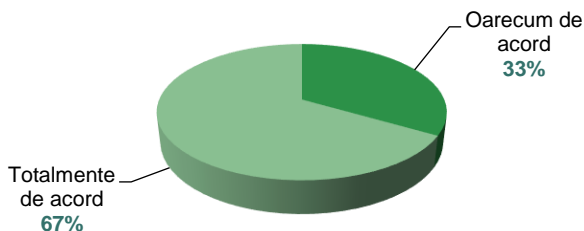
1.	Oarecum de acord	3
2.	Totalmente de acord	6

În continuitatea constatărilor, făcute prin enunțul anterior vin și rezultatele înregistrate urmare a răspunsurilor pentru întrebarea dată. Astfel, respondenții consideră ca fiind suficientă pregătirea pentru vizita de evaluare a membrilor comisiei, cu aprecieri *Totalmente de acord* (67%) și, respectiv *Oarecum de acord* – cu 33%.

Întrebarea 6. Întrebările formulate de membrii Comisiei de evaluare externă au fost relevante pentru procesul de evaluare externă

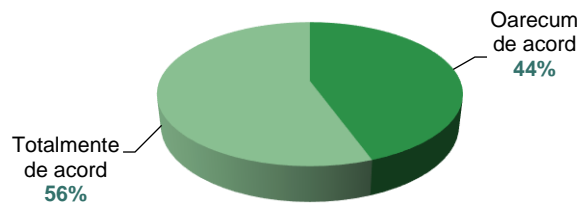
1.	Oarecum de acord	3
2.	Totalmente de acord	6

În cazul acestei întrebări a fost exprimat acordul reprezentanților instituționali în felul următor: 33%- *Oarecum de acord* și 67% - *Totalmente de acord*. Astfel, în opinia tuturor respondenților, pe parcursul procesului de evaluare externă, membrii comisiei de evaluare externă au adresat întrebări relevante.

Întrebarea 7. Discuțiile cu membrii Comisiei de evaluare externă s-au desfășurat într-o atmosferă constructivă și deschisă

1.	Oarecum de acord	4
2.	Totalmente de acord	5

Eficiența procesului de evaluare externă este în mare parte dependentă de comunicarea dintre experții evaluatori și reprezentanții instituțiilor evaluate, aceasta desemnând colaborarea dintre toate nivelurile implicate în comunicarea aferentă procesului de evaluare externă. Participanții la sondaj s-au expus în mod favorabil în raport cu subiectul abordat, rezultatele fiind exprimate prin *Totalmente de acord* de către 56% din respondenți și prin *Oarecum de acord* – 25%.

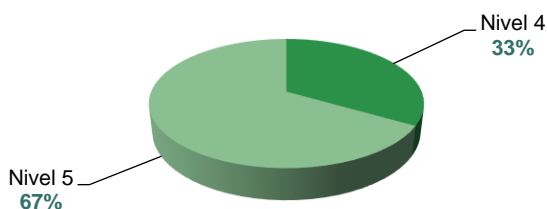
Întrebarea 8. Pe parcursul discuțiilor/ interviului, ați avut posibilitatea să vă exprimați liber opiniile

În cazul acestei întrebări a fost exprimată unanimitatea respondenților (100%), aceștia fiind *Totalmente de acord*. Astfel, în opinia tuturor reprezentanților instituționali chestionați, pe parcursul discuțiilor și interviurilor, ei au avut posibilitatea să își exprime opiniile în mod liber.

Întrebarea 9. Apreciați nivelul Dvs. de satisfacție în urma discuțiilor purtate cu membrii Comisiei de evaluare externă

1.	„4”	3
	„5”	6

2.		
----	--	--

Conform rezultatelor sondajului, se evidențiază faptul, că gradul de satisfacție al reprezentanților instituționali, determinat de discuțiile purtate cu membrii comisiei de evaluare externă, este la un nivel înalt, fiind apreciat cu nivelul maxim (5) de către 67% dintre respondenți și cu nivelul 4 – 33%.

Întrebarea 10. Ce ar trebui de îmbunătățit în procesul vizitei la instituția evaluată?

În general reprezentanții instituționali s-au exprimat favorabil cu privire la procesul vizitei de evaluare (a se vedea Întrebările 4-9), dar au venit și cu o serie de recomandări, acestea fiind prezentate într-o manieră sintetică în felul următor:

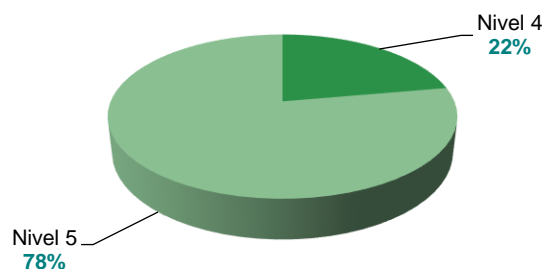
- Criterii de evaluare cu elemente birocratice pentru instituția de învățământ în domeniul Artelor.
- Necesitatea bunei cunoașteri a raportului de către membrii comisiei.
- Neinclușdere în comisii a persoanelor care fac parte din colective concurente, deoarece poate genera subiectivitate.

Totuși se atestă răspunsuri conform cărora nu ar fi necesare îmbunătățiri cu privire la vizita de evaluare, acestea fiind exprimate prin enunțuri de tipul: „a fost suficient de bine organizat”, „în cea mai mare parte membrii comisiei corespund tuturor rigorilor și au contribuit la îmbunătățirea activității instituției”, „vizitele pentru evaluarea externă au fost organizate minuțios și calitativ”.

Un următor set de întrebări propuse, se referă la **Standarde, criterii și indicatori de evaluare**, acesta incluzând alte cinci întrebări, preponderent fiind propuse patru variante de răspuns, și anume: *Totalmente de acord, Oarecum de acord, Dezacord, Nu mă pot pronunța*. Rezultatele acestor itemi se reflectă în continuare.

Întrebarea 11. Apreciați nivelul înțelegerii Dvs. a procesului de evaluare externă și a standardelor aplicate la data vizitei de evaluare externă

1.	„4”	2
2.	„5”	7

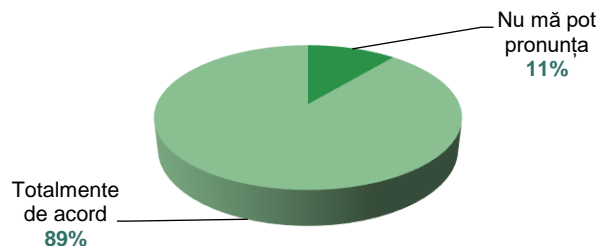

În cazul acestei întrebări, pentru răspuns a fost propusă grila de notare cu valorile cuprinse între 1 și 5. Astfel, în rezultatul evaluării nivelului de înțelegere de către reprezentanții instituționali a procesului de evaluare externă și a standardelor aplicate la data vizitei de evaluare externă, se constată faptul că respondenții îl apreciază cu un nivel foarte înalt, și anume cu 5 (78%) și 4 (22%). În acest sens, putem

constata existența unui feedback pozitiv privind înțelegerea procesului de evaluare externă din partea reprezentanților instituționali.

Întrebarea 12. Evaluarea externă a contribuit la creșterea nivelului de înțelegere a procedurilor, standardelor, criteriilor și indicatorilor de evaluare?

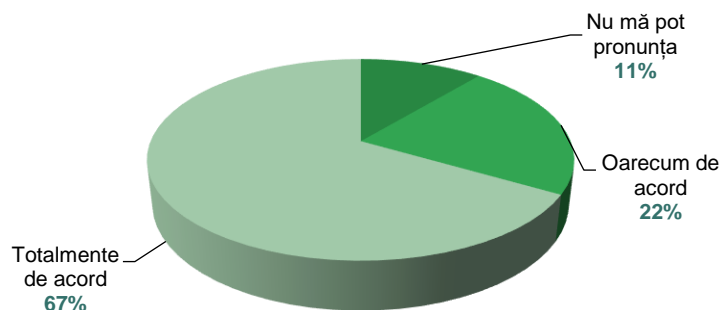
1.	Nu mă pot pronunța	1
2.	Totalmente de acord	8

Rezultatele expunerii respondenților demonstrează faptul că evaluarea externă contribuie într-o manieră eficientă la înțelegerea procedurilor, standardelor, criteriilor și indicatorilor de evaluare utilizați. Astfel, constatăm ca 89% din respondenți sunt *Totalmente de acord*, iar 11% - *Nu s-au putut pronunța*. Acest fapt ne permite să concluzionăm că toți respondenții consideră ca fiind pozitivă contribuția procedurilor, standardelor, criteriilor și indicatorilor în procesul de evaluare externă.

Întrebarea 13. Standardele și indicatorii de performanță utilizați în procesul de evaluare externă contribuie la îmbunătățirea calității procesului educațional și managerial

1.	Nu mă pot pronunța	1
2.	Oarecum de acord	2
3.	Totalmente de acord	6

Referitor la îmbunătățirea calității procesului educațional și managerial, urmare a standardelor și indicatorilor de performanță utilizați în procesul de evaluare externă, respondenții s-au expus favorabil. Astfel, au fost înregistrate 67% pentru *Totalmente de acord*, 22% pentru *Oarecum de acord*, iar 11% - *Nu s-au putut pronunța*.

Întrebarea 14. Ce ar trebui de îmbunătățit/ modificat în conținutul standardelor și indicatorilor de performanță?

Cât privește formularea recomandărilor pentru îmbunătățirea conținutului standardelor și indicatorilor de performanță, interesul s-a manifestat prin câteva propuneri pertinente. În principal, acestea se referă la :

- Actualizarea Documentelor de referință.
- Conținutul standardelor și indicatorilor de performanță trebuie să fie mai aproape de specificul instituției de învățământ.

- Îmbunătățirea procesului de transparență cu prezentarea probelor care confirmă cele indicate în raportul de autoevaluare și accesul liber la această informație a tuturor.

Și în acest caz se atestă răspunsuri conform cărora nu ar fi necesare îmbunătățiri cu privire la conținutul standardelor și indicatorilor de performanță, acestea fiind exprimate în mod laconic: „sunt mulțumit de nivelul standardelor și nu trebuie nimic de adăugat sau schimbat”.

Întrebarea 15. Ce ar trebui de îmbunătățit/ modificat în Metodologia de evaluare externă?

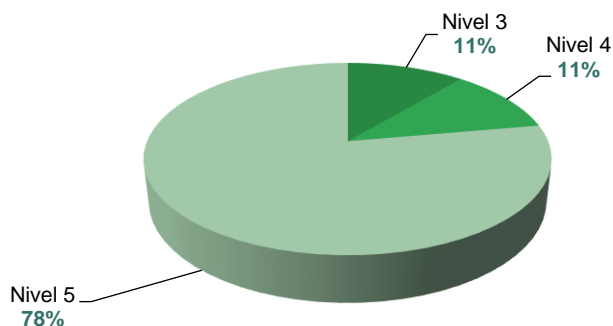
În cazul propunerilor de modificări în Metodologia de evaluare externă, s-a remarcat implicarea activă a respondenților în rolul lor de reprezentant instituțional. Câteva recomandări formulate se pliază pe careva problemele deja prezentate, dar altele ar putea să completeze sugestiile anterioare. Printre acestea, menționăm:

- Includerea (fostului art. 73) „Pe parcursul valabilității autorizării de funcționare provizorie și a acreditării programului de studii, instituția de învățământ poate solicita modificarea planului de învățământ. În acest caz, modificările nu trebuie să depășească 25% din conținutul planului de învățământ din dosarul depus la obținerea autorizării de funcționare provizorie/acreditării/acreditării condiționate a programului de studii”. În caz contrar, nu poate fi vorba despre actualitatea programului evaluat.
- Simplificarea procedurii de evaluare externă
- Metodologia de evaluare externă trebuie să fie bazată pe specificul standardelor, criteriilor și indicatorilor specialității date.
- În viitor propunerile trebuie să vină din partea ANACEC, cu consultarea tuturor instituțiilor interesate.
- Revizuirea unor standarde cum sunt: nr. de personal, dacă este angajat la instituție să fie solicitate și datele de la subdiviziune.

Următorul set este format din șapte întrebări, se referă la **Organizarea procesului de evaluare externă**, acesta incluzând următoarele rezultate:

Întrebarea 16. Apreciați nivelul suportului acordat de angajații ANACEC în perioada de elaborare a Raportului de autoevaluare și de organizare a procesului de evaluare

1.	„3”	1
2.	„4”	1
3.	„5”	7

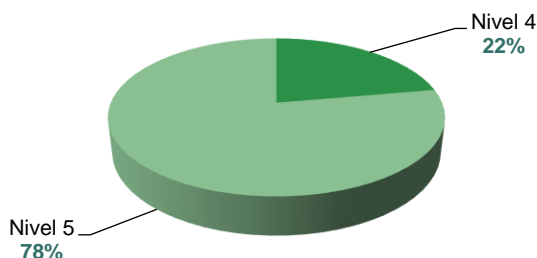

Pentru aprecierea nivelului de satisfacție al reprezentanților instituționali privind suportul acordat de către angajații ANACEC în perioada elaborării raportului de autoevaluare și de organizare a procesului de evaluare, a fost propusă grila de evaluare cu valori cuprinse între 1 și 5. Urmare a expunerii

respondenților, se remarcă faptul că, în general, respondenții au apreciat la un nivel înalt suportul acordat, optând pentru nivelurile: 5 cu 78%, 4 și 3 cu câte 11%. Astfel, se desprinde concluzia că 89% din respondenți apreciază la un nivel înalt suportul acordat de către angajații Agenției.

Întrebarea 17. Apreciați nivelul Dvs. de satisfacție în urma colaborării cu coordonatorii Comisiilor de evaluare externă (angajați ai ANACEC)

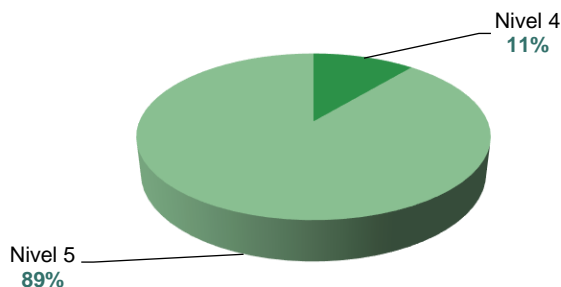
1.	„4”	3
2.	„5”	6

Conform rezultatelor sondajului, se evidențiază faptul, că gradul de satisfacție al reprezentanților instituționali, generat de colaborarea cu coordonatorii ANACEC, este la un nivel foarte înalt, fiind apreciat cu nota maximă de către 78% dintre respondenți, cu un nivel înalt – 22%.

Întrebarea 18. Apreciați nivelul Dvs. de satisfacție în urma comunicării cu conducerea Agenției

1.	„4”	1
2.	„5”	8

Sondajul reliefează un grad suficient de înalt ca urmare a procesului de comunicare cu conducerea ANACEC. Acesta se exprimă prin apreciere cu nivel 5 de către 89% dintre respondenți și cu nivelul 4 - de către 11% dintre respondenți. Valorile înregistrate ar putea fi explicate și prin rezultatele înalte identificate la întrebările precedente (16 și 17), dat fiind faptul că în multe cazuri angajații Agenției și, în special, coordonatorul este acel „mesager” care intermediază comunicarea între instituție și conducerea ANACEC.

Întrebarea 19. Ce ar trebui de îmbunătățit în activitatea de organizare și coordonare a procesului de evaluare externă?

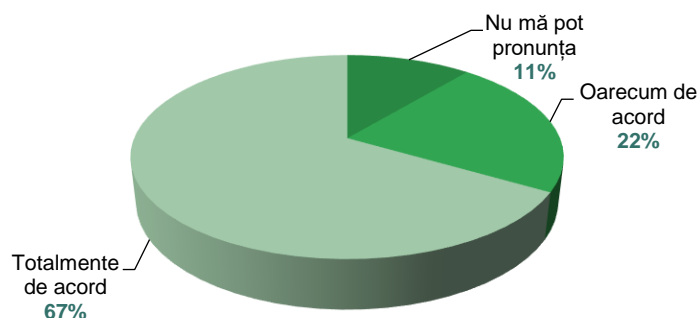
Respondenții au menționat faptul că, organizarea și coordonarea procesului de evaluare externă este organizat la nivel, exprimând mulțumire. Cât privește sugestiile formulate, reprezentanții instituționali au fost laconici și, dintre recomandările care încă nu au fost enunțate, se desprinde: „Mai multe întâlniri cu membrii comisiei de evaluare externă”.

Ultimul grup de întrebări conține trei itemi, care se referă la *Rezultatele evaluării*, și reprezintă următoarele rezultate:

Întrebarea 20. Evaluarea externă a contribuit la îmbunătățirea procesului educațional și la managementul instituțional

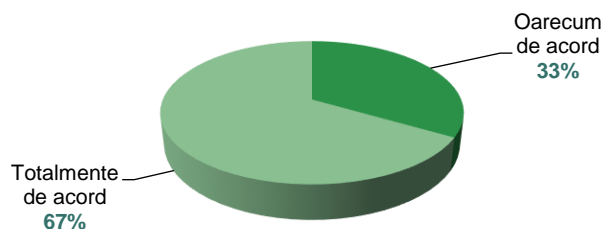
1.	Nu mă pot pronunța	1
2.	Oarecum de acord	2
3.	Totalmente de acord	6

Contribuția evaluării externe la îmbunătățirea procesului educațional și a managementului instituțional a fost apreciată de către respondenți ca fiind suficient de înaltă. Aceste aprecieri se reflectă prin acordul a 89% dintre respondenți (67% - *Totalmente de acord*, respectiv 22% - *Oarecum de acord*), iar 11% dintre respondenți - *Nu s-au putut pronunța*.

Întrebarea 21. Consiliul de conducere al ANACEC a manifestat obiectivitate și transparență în procesul de aprobare a deciziilor în urma evaluării externe

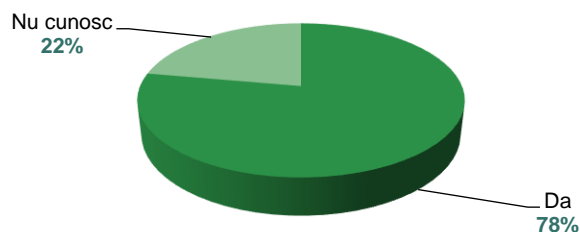
1.	Oarecum de acord	3
2.	Totalmente de acord	6

Cu privire la obiectivitatea și transparența deciziilor Consiliului de conducere al ANACEC, toți reprezentanții instituționali s-au expus favorabil, aceste rezultate fiind reprezentate de 67% - *Totalmente de acord* și 33% - *Oarecum de acord*.

Întrebarea 22. În perioada post-evaluare, instituția Dvs. a întreprins măsuri de îmbunătățire a calității serviciilor educaționale oferite?

1.	Da	7
2.	Nu cunosc	2

Din analiza rezultatelor sondajului, se desprinde concluzia, ca în marea majoritate a instituțiilor au fost întreprinse măsuri de îmbunătățire realizate în perioada post-evaluare (78%). Rezultatele care exprimă varianta de răspuns *Nu cunosc* (22%), evident, nu exclud faptul că și în celelalte instituții au fost realizate măsuri de îmbunătățire, ci ar putea demonstra, fie faptul că acestea nu au fost monitorizate, fie că persoanele care au participat la sondaj nu au fost implicate în astfel de acțiuni.

Comentarii / Propuneri

Cele mai multe sugestii și propuneri au fost enunțate de către participanții la sondaj pe parcursul acestuia, referindu-se la anumite particularități ale procesului de evaluare. În comentariile finale au fost preluate doar cele care nu s-au regăsit pe durata chestionarului, sau care au fost abordate dintr-o altă perspectivă. Sumar, acestea ar putea fi sintetizate astfel:

- ✚ Mulțumim pentru obiectivitate și transparență în procesul de aprobare a deciziilor în urma evaluării externe.
- ✚ Procesul de evaluare externă a programelor de studii facilitează sporirea calității procesului educațional și a motivației instituționale de a conștientiza acceptarea schimbării.
- ✚ Considerăm că trebuie să fie obligatoriu procesul de autorizare/acreditare a programelor de studii și să fie interzis instituțiilor de învățământ superior să presteze servicii în baza programelor neautorizate/neacreditate.
- ✚ Mulțumit de calitatea și profesionalismul membrilor comisiei de evaluare a ANACEC.

În calitate de concluzii putem menționa faptul că a fost înregistrată o atitudine pozitivă a reprezentanților instituționali, deschiderea și participarea acestora exprimându-se prin propuneri formulate cu privire la eficientizarea procesului de evaluare externă în general, dar și a unor aspecte particularizate pentru programele de studii evaluate. În acest cadru se înscrie evaluarea procesului de formare profesională a studenților, cu accent pe aspecte didactice și eficiență a procesului educațional. În scopul asigurării îmbunătățirii post-evaluare, un rol esențial revine formulării clare a recomandărilor și ariilor de îmbunătățire necesare, care ar motiva instituțiile pentru schimbare.